

PIOTR SAŁDAN

[1.] Stopień, nazwisko i imię zeznającego:

Strzelec Piotr Sałdan

[2.] Warunki i przebieg przymusowego wysiedlenia ludności cywilnej:

25 listopada 1939 r. zostałem aresztowany i osadzony w więzieniu w Przemyślu. Warunki w tym więzieniu były straszne: mała cela, dużo ludzi, bardzo słabe jedzenie (300 g chleba), brudno. Kąpieli nie było, wszy się załęgły. Z Przemyśla wywieziono nas do Rosji (Czernihów). Droga była okropna: wagony więźniarki, w przedziałach po 18 ludzi. Jedzenie: suche solone ryby, 400 g chleba na dobę i pół litra wody. Z powodu gorąca i braku powietrza dużo ludzi zmarło.

[3.] Metody badania i torturowania aresztowanych w okresie śledztwa:

Organa śledcze bardzo ostro przeprowadzały śledztwa, używając do tego różnych represji, jak budzenie więźnia o północy z wielkim krzykiem. Pod groźbą rewolwerów wymuszali przyznanie się do niepopołnionej winy. Były wypadki, że NKWD strzelało na postrach do więźnia. Wobec tak groźnej sytuacji więzień przyznawał się do winy niepopołnionej i tym stwarzali sobie alibi do dania wyroku niewinnej ofierze.

[4.] Procedura sądowa, wyrokowanie zaoczne i sposób ogłaszania wyroków (bardzo pożądane są teksty wyroków):

Wyrok był wydawany w formie ustnej lub pisemnej przez tzw. trójkę, która wydawała wyroki według własnego uznania od trzech do dziesięciu lat poprawczego lagru do ukończenia wojny.

[5.] Fakty mordowania ludzi podczas przemarszów, transportów, na robotach, w więzieniach itp.:

Podczas przemarszu lub przewożenia ludzi stosowano najrozmaitsze kary aż do kary śmierci włącznie. W ten sposób, gdy któryś z zesańców zasłabł w drodze, bito i strzelano na miejscu.

[7.] Życie w obozach przymusowej pracy:

Życie w łagrze było ciężkie. Wielkie normy wyznaczano na ludzi, którzy nie mogli tego wyrobić, np. wykopać metr sześcienny ziemi zamarzniętej na dwa metry w głąb, która była z kamieniami. Silne mrozy utrudniały wyrobienie tej normy, bo na 50-stopniowym mrozie człowiek staje się niezdolny do pracy, jeśli dodamy do tego wycieńczenie z powodu złych warunków życia.

Miejsce postoju, 16 marca 1943 r.